

Kuivikkeiden saatavuus ja lihanautojen hyvinvointi

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunta on ottanut kantaa lihanautojen hyvinvoinnin parantamiseen vuonna 2011. Tämän kannanoton mukaan: ”Neuvottelukunta toivoo, että erilaisin toimin edistettäisiin lihanautojen kasvatusta hyvin kuivitetuissa kylmäkasvattamoissa lämpimien ritilälattiaisten kasvattamojen sijaan. Ritilälattiaisiin karsinoihin neuvottelukunta suosittelee kumilla päällystettyjä rakolattiapalkkeja.”

Neuvottelukunta toteaa, että lihanautojen kasvatusta pehmustetuilla makuualueilla on yleistynyt. Nauttilojen terveydenhuollon seurantajärjestelmä Nasevan tietojen mukaan teurastetuista lihanautoista kovalla betonipalkkilattialla kasvatetaan noin 18 %, kumipäällystetyllä betonipalkkilattialla 40 % ja kuivikepohjalla 42 %. Nasevan tiedoista käy ilmi, että makuualueen pehmeys vähentää kuolleisuutta, ruhjeita ja ruhon hylkäyksiä sekä parantaa eläinten nettokasvua. Pehmeällä makuualueella kuolleisuus on noin 3 %, kun kovalla kuolleisuus on noin 4 %. Suurin osa eli noin 95 % lihanautoista kasvatetaan tiloilla, jotka ovat Nasevan piirissä.

Elinkeino on suosinut lihanautojen pitoa pehmeällä alustalla. Sen hyödyistä on pidetty luentoja ja tehty laskelmia jo usean vuoden ajan. Teurastamot maksavat hyvinvointilisää kuivikepohjilla ja kumitetuilla betonipalkkeilla kasvatetuille nautoille. Jatkossa pehmeä makuualue on monen teurastamon kohdalla edellytys sille, että teurastamo toimittaa tilalle välitysvasikoita.

Lisäksi palkkien pehmustamista on edistetty eläinten hyvinvointikorvausten avulla. Vuonna 2020 kaikkiaan 152 tilaa valitsi hyvinvointikorvauksen toimenpiteen koskien vähintään 12 kuukauden ikäisten urospuolisten nautojen pito-olosuhteiden parantamista. Tähän toimenpiteeseen sisältyy vaatimus siitä, että nautoilla on oltava kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu ja pehmeä makuualue tai rakolattiakarsinoissa makuualueella on makuualueen parantamiseksi käytettävä rakolattiapehmiä, kumitetuja palkkeja tai muita vastaavia lattiaa pehmentäviä rakenteita.

Lihaautojen kasvatolosuhteissa tulisi ensisijaisesti suosia kuivikepohjaisia ratkaisuja, koska ne ovat hyvin toimiessaan eläinten hyvinvoinnin kannalta paras vaihtoehto. Jos olosuhteiden tai kuivikkeiden saatavuuden takia käytetään rakolattiakarsinoita, niin neuvottelukunta suosittelee kumipäällysteisten betonipalkkien käyttöä. Kuivikkeen hinta ja saatavuus ovat ratkaisevia kuivikepohjaisen lihanautokasvattamon kannattavuudelle. Kuiviketurpeen hinta nousee todennäköisesti tulevaisuudessa, koska energiaturpeen otto tulee loppumaan. Ympäristöystävällisten ja taloudellisesti kestävien kuivitusratkaisujen kehittämistä tulisi eläinten hyvinvoinnin turvaamiseksi tukea.

Neuvottelukunta on tehnyt kannanoton nautojen lantapanssareista vuonna 2014, jossa neuvottelukunta totesi, että pitopaikan ahtaus, huono ilmanvaihto ja likaisuus altistavat lantapanssareiden syntymiselle. Naudan karvapeitteen lantaisuutta ehkäistään muun muassa huolehtimalla eläimen pitopaikan puhtaudesta ja hyvästä kuivituksesta sekä tarjoamalla eläimelle riittävästi tilaa ja sopivaa ravintoa.

Neuvottelukunta korostaa, että on tärkeää parantaa eläinten mahdollisuuksia levätä pehmeällä alustalla entisestään siten, että eläimet saadaan myös pidettyä puhtaina. Suurimmat puhtaanapito-ongelmat liittyvät huonosti toimiviin kuivikepohjiin. Niiden taustalla on sekä kuivituksesta aiheutuvat kustannukset että puutteellinen osaaminen. Eläinten makuualueen puhtaus edellyttävät kaikkia

mahdollisia toimia edullisten ja hyvälaatuisten kuivikkeiden saatavuuden ja riittävän ammattitaidon varmistamiseksi kaikilla tiloilla.

Neuvottelukunnan puolesta

Seinäjoella 10.06.2022

Olli Ruoho

Tuotantoeläinten hyvinvoinnin neuvottelukunnan puheenjohtaja